

Основні риси даного режиму:

- необмежена влада деспота;
- покора та виконання волі правителя;
- жорстоке придушення обурення і незгоди підвладних;
- нерегламентованість покарань (спалення, повішення на площі).

Тиранічний режим – це такий режим, який встановлюється на одноосібному управлінні і в ході територіальних завоювань. На відміну від деспотичного режиму, влада часто встановлюється шляхом насилля та зрушення законної влади.

Головні ознаки:

- наявність намісника;
- встановлення насильницьким шляхом, в процесі територіальних завоювань;
- здійснення постійного насильства, в тому числі над релігією і звичаями народу;
- закони не діють, тому що не створюються;

Теократія – це така форма правління, за якої вся державна влада належить духовенству. Ватикан, сувереном якої є Папа Римський – прямий приклад теократичної держави.

Расизм – це такий політичний режим, що реалізується на поділі суспільства на різні групи за особливостями зовнішнього вигляду. Притаманний державам, де переважає одна нація над іншими. До прикладу, режим апартеїду в ПАР.

Отже, недемократичний політичний режим – це такий стан політичного існування народу, за яким не здійснюється принцип розподілу влади. Історичний досвід показує, що у світі було лише декілька випадків, коли недемократичний режим було встановлено у країні, в якій був високий рівень життя і розвитку. У більшості випадків такий режим реалізується в країнах, громадянське суспільство яких перебуває у занепаді та вступає у протиборство з державною владою, а зіткнення між інтересами влади та суспільства досягає критичної позначки.

#### **Список використаних джерел**

1. Скакун О. Ф. Теорія права і держави: підруч. Харків: Консум, 2001. 656 с.
2. Юрій М. Ф. Політологія: навч. посіб. К.: Дакор, КНТ, 2006. 416 с.
3. Ратушняк С. П. Правознавство: навч. посіб. для 10-11 профільних класів, абітурієнтів, студентів неюридичних спеціальностей. ид. 3-є, доп. і переробл. – Тернопіль: Навчальна книга «Богдан», 2014. 720 с.

**Слухач 5-В курсу Навчально-наукового інституту заочного та дистанційного навчання Національної академії внутрішніх справ**

**Магдій Сергій Михайлович<sup>1</sup>**

#### **ТЕОРЕТИКО-ПРАВОВІ АСПЕКТИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВ І СВОБОД БІЖЕНЦІВ В УКРАЇНІ**

Конституція України приділяє особливу увагу закріпленню прав та свобод людини і громадянина, у тому числі і біженців як суб'єктів права, які потребують особливого захисту з боку держави-притулку. Чинне законодавство України у сфері біженців деталізує конституційні права та свободи біженців, уточнює права та обов'язки у конституційно-правових відносинах, а також встановлює нові, не менш значущі права. Однак визнання прав та свобод біженців повинно передбачати їх практичне здійснення та гарантувати їх захист.

Теорія та практика формування правового статусу біженців утвердились на деяких стандартах змісту загальносоціальних гарантій, без яких правовий статус

---

<sup>1</sup> Науковий керівник: Харченко Н.П.

біженців, їх права та свободи, що є його складовими елементами, залишався б виключно нормотворчим формулюванням. Саме тому при розгляді змісту правового статусу біженців актуальним питанням залишається правове забезпечення прав та свобод біженців.

Адміністративне право, на відміну від інших галузей права, регулює порядок застосування норм конституційного права, в яких визначаються права і свободи біженців у сфері адміністративних правовідносин. Щоправда, норми цієї галузі права також визначають окремі права і свободи біженців, але такі права, як правило, є похідними від конституційних прав і в більшості випадків пов'язані із реалізацією цих прав і свобод. Наприклад, стаття 33 Конституції України [1], а відтак і стаття 15 Закону України «Про біженців та осіб, які потребують додаткового або тимчасового захисту» [2] передбачає право особи, яку визнано біженцем, на пересування, вільний вибір місця проживання, вільне залишення території України, крім обмежень, встановлених законом. У свою чергу, адміністративне право регулює порядок реєстрації особи, яка визнана біженцем, за місцем перебування або місцем проживання в Україні [3].

Таким чином, правове забезпечення прав та свобод біженців передбачає насамперед регулювання за допомогою норм адміністративного права суспільних відносин, що виникають у процесі реалізації біженцями своїх прав і свобод, а також вплив на суб'єктів адміністративних правовідносин, що забезпечують реалізацію зазначених прав та свобод за допомогою передбачених у законодавстві елементів.

Для забезпечення прав та свобод біженців важливим засобом є реалізація норм адміністративного права, причому всі способи реалізації і використання, коли біженець сам користується засобами реалізації, і додержання та виконання норм, особливо – застосування певних норм адміністративного права з метою надання можливості біженцям отримати право.

Складовою забезпечення прав і свобод біженців є гарантії їх реалізації, під якими розуміються умови, засоби, способи, які забезпечують здійснення у повному обсязі та всебічну охорону прав та свобод біженців. При цьому під поняттям «гарантії» необхідно розуміти сукупність об'єктивних та суб'єктивних факторів, що спрямовані на повну реалізацію та всебічну охорону прав та свобод громадян, на усунення можливих причин та перепон їх нездійснення [4, с.263].

Гарантії прав та інтересів біженців – загальні соціально-економічні, політичні, духовні, а також спеціальні юридичні засоби, що дозволяють реалізовувати та охороняти права та свободи, які забезпечують постійне удосконалення цих прав та інтересів, їх реальне здійснення, а в деяких випадках – їх ефективний захист від можливих порушень.

Найбільш повноцінне здійснення прав та свобод, а також захист від посягань та порушень забезпечують юридичні гарантії, під якими в теорії адміністративного права розуміють спеціальні гарантії, що представляють собою сукупність правових норм, що визначають умови та порядок реалізації прав громадян, засоби їх охорони та захисту у випадку порушення [5, с.137]. На відміну від загальних гарантій, які є передумовою реалізації прав та свобод біженців, юридичні гарантії, включаючи діючі принципи, норми права, інші правові явища, а конкретніше кажучи, законодавчо закріплені засоби, покликані безпосередньо забезпечувати здійснення і охорону суб'єктивних прав та свобод біженців і в кінцевому результаті користування біженцем благами, що лежать в їх основі.

Гарантії реалізації прав біженців – юридичні обов'язки виконавчих органів (посадових осіб), що беруть участь у вирішенні питань, пов'язаних з біженцями щодо забезпечення прав та свобод біженців у сфері їх щоденної діяльності та обов'язки створювати необхідні для цього умови. Водночас, варто зауважити, що в основу таких гарантій закладено реалізацію принципу забезпечення основних прав та свобод біженців, як особи, яка отримала правовий захист з боку приймаючої держави. Саме

цей принцип закріплений у нормативно-правових актах, що регламентують певні аспекти реалізації виконавчої влади, а також у положеннях про міграційні органи.

Гарантії прав та свобод біженців можна поділити на три види: контрольно-наглядові, організаційно-процедурні та юрисдикційні. Контрольно-наглядовими гарантіями прав та свобод біженців нині є здійснення зовнішнього і внутрішнього контролю за діяльністю органів виконавчої влади, що беруть участь у вирішенні питань, пов'язаних з біженцями, урядовими організаціями державного управління та органами місцевого самоврядування, службовцями, що працюють в цих організаціях.

До організаційно-процедурних гарантій належать наявність у правовій державі правових механізмів процедур управлінських послуг з метою надання біженцям можливостей скористатись своїм правом. Серед вказаних гарантій є закріплене законодавством положення про порядок визнання біженцем або особою, яка потребує додаткового захисту, втрата, позбавлення статусу біженця, додаткового захисту тощо.

Зміст гарантій полягає у забезпеченні державою можливостей захисту біженцями права шляхом оскарження біженцями незаконних дій, адміністративних актів органів державного управління до вищестоящої організації або в адміністративному суді.

Таким чином, правове забезпечення прав та свобод біженців становить повноту регулювання за допомогою законодавства суспільних відносин за участю біженців та для реалізації їх прав та свобод, а також надання з допомогою цих норм відповідних гарантій, які разом з іншими правовими та не правовими гарантіями створюють стійку систему можливостей користування біженцями своїми правами та свободами.

#### **Список використаних джерел**

1. Конституція України від 28 червня 1996 р. №254к/96-ВР / Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30. – С. 14.
2. Про біженців та осіб, які потребують додаткового або тимчасового захисту: Закон України // Відомості Верховної Ради України. – 2012. – № 16. – Ст. 702.
3. Про свободу пересування та вільний вибір місця проживання в Україні: Закон України / Відомості Верховної Ради України. – 2004. – № 15. – Ст. 232.
4. Права человека: учебник / А.Н. Головистикова, Л.Ю. Грудцына. – М.: Эксмо, 2006. – 448 с.
5. Советское административное право: учебник: / Под ред. П.Т. Василенкова. – М.: Юрид. лит., 1981. – 464 с.

**Курсант 102 групи Навчально-наукового інституту № 3 Національної академії внутрішніх справ**

**Мазур Марина Іванівна<sup>1</sup>**

#### **ДЕРЖАВНІ СИМВОЛИ ЯК НЕВІД'ЄМНИЙ АТРИБУТ СУЧАСНОЇ КРАЇНИ**

Державні символи є важливим і незаперечним атрибутом кожної сучасної країни. Вони тісно пов'язані з історією національного державотворення, суспільним і державним ладом певної країни, ментальністю та свідомістю народу, його етнічно-національною ідентифікацією. Символи нації, створені нею у процесі власного державотворення, стають загальнодержавними в результаті їх нормативно-правового закріплення. Державні символи, уособлюючи державний суверенітет, єдність нації та повагу народу до своєї держави, потребують ґрунтовного дослідження з метою належного правового регулювання відносин, пов'язаних з порядком їх використання, охороною тощо. Актуальність вивчення державних символів як неодмінних атрибутів сучасної країни зумовлена й тим, що на доктринальному рівні й донині комплексно не

---

<sup>1</sup> Науковий керівник: Кривицький Ю.В.